

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/175/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522200705
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1522200705.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke - Ing. G. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX U., zastúpenej Advokátskou kanceláriou LAWYALTIE, s. r. o., so sídlom Heydukova 12, 811 02 Bratislava, dieťa rodičov : matka - Z.. Y. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX/A, XXX XX U., zastúpená PhDr. JUDr. Evou Kerekešovou, advokátkou so sídlom Tobručná 7, 811 02 Bratislava, a otec - neuvedený, v konaní o návrhu matky na zrušenie rozsudku o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, a o prerušení konania, na odvolanie matky a starej matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 27.04.2022, č.k. 12P/1/2022-57, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 27.04.2022, č.k. 12P/1/2022-57, sa z r u š u j e.

Odvolanie matky sa o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie, uznesením, zo dňa 27.04.2022, č.k. 12P/1/2022-57, prerušil do právoplatného skončenia konania o určenie otcovstva k maloletej S. N., nar. XX.XX.XXXX vedeného na Okresnom súde Bratislava III, pod sp.zn. 15Pc/2/2020, konanie o návrhu matky na zrušenie rozsudku o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 164 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), dospejúc k záveru o potrebe prerušenia konania z dôvodu, že rozhodnutie v predmetnej veci závisí od meritórneho rozhodnutia v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III sp.zn. 15Pc/2/2020 o určenie otcovstva k maloletej. Skonštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/88/2016-126 zo dňa 28.04.2017 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ing. G. Y., nar. XX.XX.XXXX, matke bola určená povinnosťou platiť výživné na maloletú 200 eur mesačne a bol upravený jej styk s maloletou. Mal za to, že konanie o určenie otcovstva k maloletej môže mať vplyv na rozhodnutie súdu v predmetnom konaní o zrušení rozsudku o náhradnej osobnej starostlivosti, keď súd musí mať ustálené kto je otcom maloletej, t.j. ustálený okruh účastníkov konania s ohľadom na skutočnosť, že konanie o určenie otcovstva je spojené s konaním o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie stará matka navrhujúc odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP. Mala za to, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladá odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Rozhodnutie v tomto konaní nezávisí od otázky, kto je (formálnym) otcom maloletej S.. Súd prvej inštancie posúdil podmienky

na prerušenie konania striktno formálne (a podľa nás nesprávne) a nezohľadnil materiálnu stránku prebiehajúceho konania v podobe záujmu maloletej na čo najrýchlejšom vyriešení otázky, či náhradná osobná starostlivosť má ďalej trvať alebo nie. Tento záujem maloletej je prvoradý a má nepochybne prednosť pred vyriešením procesnej otázky, či niekedy v budúcnosti bude účastníkom konania aj osoba, ktorá v súčasnosti (právne a ani fakticky z hľadiska citových väzieb) otcom maloletej S. nie je. Maloletá sa narodila počas trvania manželstva a preto zákonná domnienka otcovstva svedčila J. N., ktorý bol v čase narodenia maloletej S. manželom matky. Konanie o zapretie otcovstva bolo právoplatne skončené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 13.01.2015, č.k. 17C/65/2014, podľa ktorého J. N. nie je otcom maloletej S., pričom v súčasnosti je vedené na tom istom súde konanie o určenie otcovstva k maloletej v ktorom za otca maloletej označila H. F., nar. XX.XX.XXXX. Predmetom tohto súdneho konania je skúmanie, či zanikol dôvod, pre ktorý bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V súčasnosti H. F. (právne) otcom maloletej nie je, nežije s maloletou, ani s jej matkou. Nie je preto dôvod posudzovať rodičovskú starostlivosť zo strany potencionálneho biologického otca. Ako nepochybne vyplýva z vyššie uvedeného, rozhodnutie súdu v prebiehajúcom konaní nezávisí od otázky, ktorá sa rieši v konaní o určení otcovstva (§ 162 ods. 1 písm. a) CSP), ale od toho, či zanikol dôvod, pre ktorý bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka, žiadajúc aby súd prvej inštancie pokračoval v konaní a vyhovel jej návrhu, s ktorým súhlasí aj stará matka. Uviedla, že v konaní o určenie otcovstva k maloletej vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod spis. zn. 15Pc/2/2020 muž, ktorý sa považuje za otca maloletej úmyselne spôsobuje prieťahy v konaní. Poukázala na právo maloletej na výchovu a starostlivosť zo strany rodičov, pričom k dnešnému dňu má v rodnom liste uvedeného len jedného rodiča a to matku. Uviedla, že maloletá má k nej silný citový vzťah, praje si s ňou žiť a potrebuje stabilizáciu rodinného prostredia.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), dospievajúc k záveru, že odvolanie starej matky je dôvodné, odvolanie matky je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 386 písm. a/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

8. Predtým, než začne odvolací súd na základe podaného odvolania konať vo veci samej, musí skúmať, či odvolanie spĺňa všetky podmienky prípustnosti odvolania požadované zákonom, t.j. či je podané v lehote, oprávnenou osobou, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné a či má všetky predpísané náležitosti. Ak odvolací súd zistí, že nie je splnená niektorá z podmienok odvolania, musí odvolanie odmietnuť bez ďalšieho vecného prejednania odvolania.

9. V danej veci proti uzneseniu súdu prvej inštancie, proti ktorému je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta CSP), podala odvolanie prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne matka. Predmetné uznesenie bolo právnej zástupkyne matky doručené dňa 28.04.2022 (doručenka č.l. 57 spisu). Lehota na podanie odvolania matke začala plynúť dňa 29.04.2022 (§ 121 ods. 2 CSP) a uplynula dňa 13.05.2022, ktorý deň pripadol na pracovný deň (piatok). Z obsahu spisu vyplýva, že právna zástupkyňa matky odvolanie urobené v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu súdu prvej inštancie doručila dňa 19.05.2022. Nakoľko odvolanie bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, odvolací súd odvolanie matky ako oneskorene podané podľa § 386 písm. a/ CSP odmietol.

10. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

11. Vyššie citované zákonné ustanovenie upravuje ako jediný fakultatívny dôvod na prerušenie konania dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Fakultatívne prerušenie konania znamená

také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami, čo vyplýva z dikcie § 164 CSP, a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Rozhodujúcim hľadiskom tu bude zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania bude predstavovať skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 CSP, zamedzenie prípadných odlišných súdnych rozhodnutí a hospodárnosť konania. Z hľadiska kritéria významu riešenej otázky pre rozhodnutie súdu môže ísť iba o otázku, ktorá je pre rozhodnutie súdu podstatná. Ak by sa v inom konaní riešila len celkom okrajová otázka, prípadne otázka, od ktorej posúdenia rozhodnutie súdu nezávisí, nebude prerušenie konania na mieste. V takomto prípade by prerušením konania išlo o postup súdu v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a so zákonnou požiadavkou rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v mimosporovom konaní vyplývajúcou z článku 5 ods. 2 CMP (v konečnom dôsledku ide o odmietnutie vykonať spravodlivosť účinne a rýchlo). Procesnoprávnym následkom prerušenia konania totiž je, že sa nevykonávajú procesné úkony a že sa zastavuje plynutie všetkých procesných lehôt (§ 165 ods. 2 CSP).

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

13. Odvolací súd, vzhľadom na uvedené, sa zhodol s dôvodmi odvolania starej matky, dospejúc k záveru, že nebol daný zákonný dôvod na prerušenie konania začatého na návrh matky dňa 03.02.2022, ktorým sa matka domáha zrušenia rozsudku o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Je zrejme, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/88/2016-126 zo dňa 28.04.2017, právoplatným dňa 08.06.2017, bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ing. G. Y. z dôvodu, že matka v období predchádzajúcom rozhodnutiu súdu, nebola schopná zo zdravotných dôvodov (závislosť na alkohole), plnohodnotne zabezpečiť osobnú starostlivosť a výchovu o maloletú. V čase vyhlásenia tohto rozsudku (po úspešnom zapretí otcovstva k maloletej manželom matky) a to až doposiaľ, trvá stav, že maloletá nemá v rodnom liste uvedeného otca. Aktuálne je na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 15Pc/2/2020 vedené konanie o určenie otcovstva k maloletej v ktorom matka za otca maloletej označila H., nar. XX.XX.XXXX. Samotná existencia takéhoto konania v ktorom súd vykonáva dokazovanie vo vzťahu k určeniu otcovstva k maloletej však nie je dôvodom na prerušenie predmetného konania podľa § 164 CSP, ktorého predmetom je posúdenie otázky, či naďalej pretrvávajú dôvody pre ktoré bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, resp. či sú splnené podmienky na zrušenie predmetného rozsudku, ktorého zrušením by došlo k nastoleniu právneho stavu a to návratu maloletej do osobnej starostlivosti matky, ktorá je aktuálne evidovaná v rodnom liste maloletej ako jediný rodič. V danej prejednávanej veci nebráni súdu prvej inštancie žiadna prekážka pokračovať v konaní o návrhu matky a na základe vykonaného dokazovania rozhodnúť vo veci samej. Odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti, že predmetom daného konania je starostlivosť súdu o maloleté dieťa, s potrebou konať hospodárne a rýchlo. Bez právneho významu je to, či sa vedie konanie o určenie otcovstva, ktoré rozhodnutie sa predpokladá po ukončení dokazovania v budúcnosti, pričom zrušenie rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti nebude mať tiež žiadny vplyv na konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletej, pokiaľ bude otcovstvo k maloletej úspešne určené. Odvolací súd konštatuje, že za daného skutkového stavu súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keďže dôvody na prerušenie konania neexistovali.

14. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).